

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012. Цей переклад було замовлено за підтримки Трестового фонду з прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Переклад не є обов'язковим для Суду. Для додаткової інформації дивіться повний текст копірайту наприкінці цього документа.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Інформаційна нота про практику Суду № 139

Березень 2011

Кіютін (Kiyutin) п. Росії - 2700/10

Рішення 10.3.2011 [Секція I]

Стаття 14

Дискримінація

Неоднакове обходження із віл-інфікованим іноземцем, при розгляді його прохання про дозвіл на проживання : *порушення*

Право – У російському праві, іноземці, одружені із громадянами (громадянками) Росії, або мають дитину, що є громадянином Росії, можуть звернутися із проханням про надання тимчасового дозволу на проживання, за умов надання медичної довідки про результати перевірки на віл-інфекцію. Віл-інфікованих іноземців може бути екстрадовано з території країни. Заявник, що має узбецьке громадянство, прибув до Росії у 2003 році і одружився із громадянкою Росії, з якою він має доньку. Його прохання про дозвіл на проживання не було задоволене, оскільки у нього було виявлено віл-інфекцію. Заявник оскаржив цю відмову у російських судах, на тих підставах, що уповноважені особи не взяли до уваги його стан здоров'я, що вимагає інтенсивного лікування протівірусними препаратами, його спосіб життя і тісні сімейні зв'язки із Росією. Цю скаргу, як і всі подальші, не було задоволено.

Право – Стаття 14 у поєднанні із статтею 8

а) *Застосування* – Відношення, які виникли у заявника у сталому і дійсному шлюбі із російською громадянкою, з якою він мав дитину становлять « сімейне життя », а отже підпадають під сферу дії статті 8 Конвенції. Хоча у статті 14 не йдеться безпосередньо про стан здоров'я або медичні ускладнення як підставу забороненої дискримінації, Суд нещодавно визнав, що ця диспозиція застосовується, коли йдеться про фізичну ваду і деякі погіршення здоров'я. У цій сфері, його точка зору узгоджується із позицією міжнародного співтовариства*. Отже, відмінності поводження на підстаі стану

здоров'я, у тому числі, коли йдеться про віл-інфекцію, відносяться до « будь-якої іншої ситуації ».

б) *По суті* – Перед усталенням міцних сімейних зв'язків у Росії, ситуація заявника була аналогічною до тієї, в якій знаходилися інші іноземці, що намагалися одержати дозвіл на проживання у Росії з сімейних мотивів. Він зазнав неоднакового поводження через те, що є віл-інфікованим. Коли постає питання, чи була ця відмінність обходження об'єктивно і логічно обгрунтована, сфера розсуду держави є обмеженою. Взагалі, віл-інфіковані є вразливою групою суспільства, яка у минулому зазнала значної дискримінації, до того ж у європейських державах не існує узгодженості щодо заборони або надання дозволу цим особам на постійне проживання. Як наслідок, національні органи повинні мати надзвичайно вагомі підстави для того, щоб встановити подібні обмеження.

Суд визнає, що заборона про яку йдеться у справі, переслідує законну мету захисту здоров'я населення, проте відмічає, що експерти і міжнародні організації у сфері охорони здоров'я притримуються думки, що інтереси широкого загалу не є виправданням обмеження пересування віл-інфікованих. Хоча такі обмеження можуть виявитися ефективними, коли йдеться про заразні хвороби, що швидко розповсюджуються, з коротким періодом інкубації, такі як холера або жовта лихоманка ; присутність віл-інфікованих на території країни не уявляє, сама по собі, загрози для здоров'я населення. ВІЛ розповсюджується не випадково, але є наслідком певної поведінки, і способ його передачі залишається незмінним незалежно від тривалості перебування або громадянства людей. Адже обмеження пересування через ВІЛ не застосовуються до туристів, до відвідувачів, чий термін перебування є коротким, ні до жителів Росії, які повертаються до країни, тоді як нічого не вказує на те, що інші категорії осіб менш здатні практикувати ризиковані способи поводження, порівняно із мігрантами, які мешкають у країні. Крім того, якщо відмінності поводження із віл-інфікованими імігрантами, які постійно і тривало мешкають у країні, і з відвідувачами із коротким терміном перебування може бути об'єктивно виправдана ризиком надмірних витрат із державних фондів охорони здоров'я, подібний аргумент неприйнятний для Росії, де іноземці не мають права на безкоштовні медичні послуги, за винятком швидкої допомоги. Нарешті, обмеження пересування або перебування віл-інфікованих осіб можуть не лише виявитися неефективними для зашкодження розповсюдження хвороби, але також становити безпеку для здоров'я громадян, наприклад якщо імігрантам доведеться перебувати нелегально, щоб уникнути тестів на виявлення хвороби, або якщо місцеве населення вбачатиме у ВІЛ лише « проблему іноземців ». Інший пункт, який викликає у Суду стурбованість, це загальний характер і безумовність обмежувального заходу. Нормативні диспозиції, які вимагають у осіб, що подають прохання на перебування пройти тест на наявність віл-інфекції, і екстрадиція із країни іноземців, які виявилися віл-інфікованими, виключають будь-яку можливість індивідуалізованого розгляду питання із урахуванням особливих обставин у кожному випадку. У даній справі, російські офіційні органи відмовили заявникові у його проханні, задовольнившись лише посиланнями на вимоги закону, не зважаючи ні на стан його здоров'я, ні на сімейні зв'язки у Росії. У сумі, зважаючи на те, що заявник належить до виключно вразливої групи, що оскаржуваний захід не був ґрунтовно і об'єктивно виправданий, і що випадок заявника не був розглянутий із урахуванням усіх обставин, Суд приходить до висновку, що уряд перевищив вузьку свободу розсуду, і заявника слід визнати жертвою дискримінації за ознакою стану його здоров'я.

Висновк : порушення (одноголосно).

Стаття 41 : 15 000 євро на відшкодування моральної шкоди.

* Парламентська Асамблея Ради Європи (рекомендація 1116 (1989)) ; Комісія з прав людини ООН (резолюції п^{ос} 1995/44 від 3 березня 1995 року і 2005/84 від 21 квітня 2005 року) ; Конвенція ООН про права інвалідів.

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012.

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька мови. Цей переклад підготовлено на замовлення і за підтримки Цільового фонду «Права людини» Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не є зобов'язальним для Суду і Суд також не несе відповідальності за його якість. Переклад можна завантажити з електронної бази рішень (HUDOC) Європейського Суду з прав людини (<http://hudoc.echr.coe.int>) або з будь-якої іншої бази, в якій його розміщено з дозволу Суду. Копіювання тексту перекладу допускається в некомерційних цілях за умови наведення повної назви справи, разом із вищенаведеним повідомленням про авторські права та посиланням на Цільовий фонд «Права людини». З питань, пов'язаних з наміром використати ту чи іншу частину цього перекладу в комерційних цілях, прохання звертатися за адресою publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.